

THEANDRIC

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2003

THEANDRIC
Η ζωή του θεάτρου

J.Beck

αποσπάσματα

Με αφορμή την εκδήλωση που διοργανώνουμε για να ενημερώσουμε σχετικά με την προτάσή μας εν όψει της συνδιάσκεψης των υπουργών πολιτισμού της ΕΕ στις 24/5/2003 στη Θεσσαλονίκη και να συζητήσουμε για επικείμενη δράση τις μέρες εκείνες, αποφασίσαμε ότι θα ήταν χρήσιμο να μοιράσουμε αυτό το φυλλάδιο που περιέχει θέσεις και κείμενα πάνω στο θέατρο, γραμμένα από τον Julian Beck του Living Theatre. Αυτό συνέβη για δύο λόγους: 1. Λόγω του ότι η πρότασή μας σχετίζεται και το Living Theatre με τη δράση μας και καλό θα ήταν να υπάρχουν και κάποιες από τις απόψεις τους στην κουβέντα και 2. Επειδή θεωρούμε τις θέσεις αυτές πολύ ενδιαφέρουσες ως θέσεις που προωθούν τη συλλογική δημιουργία και δράση.

Συντροφικά
Facta non verba

ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ

Το δίλημμα του μοντέρνου θεάτρου όπως το δίλημμα της εποχής μας είναι ότι έχει χαθεί - όπως είμαστε όλοι χαμένοι κι ασήμαντοι - αρπάζοντας - χωρίς ήθος. Επειδή χωρίς ήθος είμαστε ανίκανοι να το συναρμολογήσουμε.

Είναι και θα έπρεπε.

Το πρόσωπό του άγρια χτυπημένο. Απωθώντας την ιδέα του ηθικού καταναγκασμού. Δεν μπορούσα να του μιλήσω, το «θα έπρεπε» εισβάλλει στην ελευθερία. Δε θα έπρεπε να σκοτώσει κανείς, εγώ διαφώνησα. Αλλά έτσι αμφισβητείς μια υπόθεση του νόμου. Η αναρχία αποκλείει το «θα έπρεπε».

Η εικασία του να είσαι καλός είναι πάντα ενοχλητική επειδή το ίδιο το καλό ορίζεται πάντα από αυτόν που παροτρύνει. Θέλουμε όλα να είναι καλά. Γι' αυτό δε θέλουμε να παραδεχτούμε μια περίπτωση κακού, θέλουμε να την προσπεράσουμε.

Πρόταση:

Η άτονη ενέργεια...

Η αλχημιστική μεταμόρφωση της ενέργειας στο θέατρο...

Η αυθεντικότητα να μη μπερδεύεται με την καινοτομία.

Είναι εύκολο για τον Αριστοτέλη να πει ότι το αντικείμενο όσων κάνουμε είναι το καλό και είναι εύκολο να παροτρύνεις τον άλλο να είναι καλός, αλλά τότε αρχίζει το πρόβλημα, το πρόβλημα που δεν έχουμε λύσει ακόμα, ποιο είναι το ανείπωτο και το επιμόνως ανέφικτο καλό. Έπειτα είναι εύκολο όλα όσα κάνουμε να είναι μέρος αυτής της αναζήτησης του ορισμού του, και έως ότου αυτός ο ορισμός γίνει ξεκάθαρος θα παραπαίουμε χωρίς ποτέ να λαμβάνουμε ικανοποίηση, χωρίς ποτέ να φτάνουμε εκεί που πηγαίνουμε, εκεί που θέλουμε να πάμε. Και είναι εύκολο να δεις πως το θέατρο είναι ένας από αυτούς τους τρόπους.

* * *

ΚΙΝΗΣΗ

Το πρωί η κίνηση είναι ευθύγραμμη, το απόγευμα κυκλική, το βράδυ ταντανώνεται, τη νύχτα ανιχνεύεται ξανά, μελετάται ξανά, παρατηρείται ξανά, γλιστρώντας προς τα πίσω και στη γκριζα αυγή κοντά στις 5:03 για ένα δευτερόλεπτο γίνεται σημείο, ακίνητο, που εξαφανίζεται σε μια ευθεία στις 5:04. Η αγάπη και η πολιτική ακολουθούν αυτή τη φόρμα, η φιλοσοφική σκέψη είναι πάντα ευθύγραμμη, η τέχνη ακτινική, ο θάνατος είναι ένα φανταστικό σημείο.

Κανένα συμβόλαιο.

Καμιά θεωρία δεν μπορεί να είναι δεσμευτική.

Είμαι ελεύθερος από μόνος μου.

* * *

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΔΙΔΑΞΕΙ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ;

Υπάρχει το θέατρο αρχικά για να εξυπηρετεί τις ανάγκες των ανθρώπων που το παρακολουθούν, ή αυτών που το δημιουργούν;

Αν δεν μπορούν να διδάξουν οι βόμβες, πώς μπορεί το θέατρο;

Το θέατρο όχημα για την κάθαρση του κόσμου;

Το θέατρο της εποχής μας, τοποθετημένο σε λάθος βάσεις, είναι απόγονος της βιομηχανοποίησης και του κράτους. Ωχ. Θέατρο κολεκτίβα. Η πόλη του Μιλάνου παρουσιάζει το Living Theatre. Τι σημαίνει αυτό και σε τι αποσκοπεί ο καθένας;

Πύλη μετά από πύλη, η πόρτα για το σπίτι, η πόρτα για το δωμάτιο, η πόρτα για την ντουλάπα, η πόρτα για το κουτί. Κλειδωμένοι μέσα.

Αν δεν μπορούν οι βόμβες να διδάξουν, πώς μπορεί το θέατρο; Αν η μακριά γραμμή των ψυχικά βασανισμένων σωμάτων που έχουν παραχθεί από όλον τον εικοστό αιώνα δεν μπορεί να διδάξει, πώς μπορεί το δράμα; Αν οι αλλόκοτες κραυγές των αποτεφρωμένων φωνών τόσο πληθυσμού της εποχής μας, το λικνιζόμενο αμάξιμο που κινούμενο μπρος πίσω προκαλεί σπασμούς, ηλεκτρισμένο από βασανιστήρια, φτώχεια, ψυχολογική απόγνωση, ερωτικά ολισθήματα, νοητική αποτυχία, οικογενειακά κενά, πολιτική δαιμονολογία, ηλίθιοι στο τιμόνι, ναυάγιο στο ναυάγιο, καθένας από μας σέρνεται σαν το κουφάρι του Έκτορα γύρω γύρω από μια φλεγόμενη πόλη που

επιδεικνύει την ήττα της, όλη η δόξα γίνεται σκουπίδια, αν η συσσωρευμένη αγωνία του εικοστού αιώνα με την ασύγκριτη δραματικότητά της δεν μπορεί να διδάξει πώς μπορεί ένα έργο.

Το ντοκιμαντέρ της ζωής μας αιμορραγεί, κοκκινόμαυροι θρόμβοι αίματος πιτσιλούν τις κορυφές των πύργων μας και τις εξόδους των υπόγειων διαδρομών μας, ζούμε το θέατρο της σκληρότητας, αλλά δεν είναι ένα θεατρικό και δε μας επηρεάζει, είμαστε κρύοι απέναντι στο θέαμα του δικού μας θανάτου, παθητικοί θεατές του ακρωτηριασμού μας, κρύοι απέναντι στο νόημα. Είμαστε άρρωστοι μέχρι θανάτου, χορεύοντας με δεκανίκια, σκοτώνοντας, γεμάτοι μίσος, μαλώνοντας, προκαλώντας πολέμους και καταστροφές, αφανίζοντας. Κοιτάμε απ' το παράθυρο και βλέπουμε το μεγάλο μακάβριο χορό και κατεβαίνουμε στους δρόμους να πάρουμε τη θέση μας στο χορό σα να 'τανε party. Αδυνατούμε να καταλάβουμε. Ούτε έχουμε όλες τις ωφέλειες των θωπειών του Freud ή του φόβου. Δεν μπορούμε ούτε να αναλύσουμε σωστά μια φόρμουλα που είναι γραμμένη $E+PB+O=\Delta$ (Εριδα και Πολιτική Βλακεία και Όπλα ισοδυναμούν με τη δυστοπία ενώ εμείς διαβάζουμε Ευτυχία και Πολιτική Βούληση και Όπλα ισοδυναμούν με τη Δημοκρατία). Δεν καταλαβαίνουμε στο έργο στο οποίο παίζουμε. Δε μας διδάσκει. Πως τότε μπορεί κάποιος που μόνο βλέπει;

* * *

MANIFESTO

Το θέατρο είναι μια μυσταγωγία με αντικείμενο την αναζωογόνηση της κοινωνίας.

Αν ήταν κάτι λιγότερο απ' αυτό δε θα παρουσίαζε ενδιαφέρον για κανέναν. Ακόμα και σαν είδος θα είχε εξαφανιστεί εδώ και πολύ καιρό. Όταν το Μεσαίωνα άρχιζε να παρακμάζει, η ίδια η εκκλησία δημιούργησε το θρησκευτικό δράμα που πρέπει να έχουμε ώστε να ικανοποιείται η πείνα της θείκης μας περιέργειας.

Σαν τελετή έχει ακμάσει σε κάθε κοινωνία, έχει ακμάσει σε περιόδους πολεμικής ευημερίας μαζί με τη συμπράττουσα εμπιστοσύνη, πλούτο και διασκέδαση, παρακμάζει σε περιόδους υπερβολικής εμπιστοσύνης, ανακάμπτει όμως σε περιόδους ανασφάλειας, πηγαίνουμε σ' αυτό αναζητώντας μια νέα πνοή, μια στιγμή που θα κάνει το σώμα μας να ριγήσει και ν' ανασάνει, μια ανάσα να αποφράξει τα βουλωμένα πνευμόνια, τη στέρεα θω-

ρακική κοιλότητα, τον εγκλωβισμένο κορμό, το μαθημένο να φοβάται σώμα, μια μικρή αλήθεια μες τη δυναστεία των ψεμάτων, μια αστραπιαία λάμψη στο σκοτάδι, μια υπενθύμιση ότι μετά το χειμώνα, το χειμερινό θάνατο, η ζωή επανέρχεται.

Η απόφραξη επιτυγχάνεται με την ανάσα.

Ασθμαίνοντας από έλλειψη αέρα, έτσι έρχονται οι θεατές στο θέατρο, τυλιγμένοι ασφυκτικά μες στον κορσέ των κοινωνικών συμβάσεων (νόμος και ομοιομορφία). Το κοινό μετά βίας ανασαίνει. Νοιώθουν κι ίδιοι ότι πεθαίνουν. Όλη η θεατρική πράξη είναι μια τελετουργία σχεδιασμένη για να ανανεώνει τη ζωτικότητα μας, να μας λυτρώνει από το θάνατο. Αυτό γίνεται αναπνέοντας. Αυτή η αναπνοή ξεκινά σαν ανάσα, σαν την πρώτη ανάσα του νεογέννητου παιδιού. Θέατρο χωρίς αγωνία είναι αποπνικτικό και άσχετα με το πόσο διασκεδαστικό μπορεί να είναι στη συνέχεια νεκρώνει το πνεύμα μας από απογοήτευση.

Επιμένω στο θέατρο.

Επιμένω σ' αυτό γιατί το αναγνωρίζω σαν μια τελετουργία χωρίς την οποία η ύπαρξή μας χάνει επικίνδυνα έδαφος απέναντι στη χλομάδα του θανάτου που συνεχώς παραμονεύει, κι αισθανόμαστε το θάνατο με τη στεγανή σιωπή που πλησιάζει απειλητικά.

Επιμένω στο να πηγαίνουμε στο θέατρο ζητώντας αναζωογόνηση, ανανέωση, ναι, σαν ασθενείς που πηγαίνουν στο νοσοκομείο, πεθαίνουμε και γι' αυτό πηγαίνουμε στο θέατρο ζητώντας αέρα μέσα σε μια ατμόσφαιρα ολοένα και πιο μολυσμένη. Το αντικείμενο της τέχνης είναι να κάνει το κοινό ν' ανασαίνει.

* * *

ΦΥΛΑΚΗ

Το θέατρο για μένα είναι μια φυλακή, μια γοητευτική φυλακή απ' την οποία πρέπει ν' αποδράσω, ο κόσμος για μένα είναι μια φυλακή, εμένα το μαζοχιστή μ' ευχαριστεί να τον φαντάζομαι έτσι, μια φυλακή απ' την οποία πρέπει ν' αποδράσω.

Για να κάνω κάθε στιγμή, κάθε ίχνος φωτός, κάθε λασπωμένη στιγμή ποίηση, για να γράψω την ποίηση που αποδεικνύει πως έτσι είναι, που πείθει το κτήνος. Το κτήνος μέσα μας.

ΥΠΝΟΣ

Η ιστορία. Πρώτα έρχονται οι βάρβαροι, μετά οι φυλές, μετά οι φυλές έχουν βασιλιά, μετά ο επαναστατικός παλμός και πρώτα γίνονται μεταρρυθμίσεις και μετά ένας ανθηρός δημοκρατικός κορεσμός με όλα τα λάθη κάθε δημοκρατίας, μετά είτε ξανάρχονται οι βάρβαροι –η αγριότητα να αντιτεθεί στην εδραιωμένη βρωμερή εξουσία– και γίνεται χειρότερα αλλά είναι καλύτερα από μια αυτοκρατορία επειδή η αυτοκρατορία είναι στείρα και οι βάρβαροι όχι- ή η αυτοκρατορία παραμένει «εν τάξει» κι όλοι πεθαίνουμε από την αποσύνθεσή της.

«Ο θάνατος είναι η αποσύνθεση
και δεν είναι αληθινή ζωή»

Gutkind.

Το να πηγαίνουμε στο θέατρο δεν είναι τίποτα περισσότερο απ' το να πηγαίνεις για ύπνο, γλιστράς στη θέση σου, είναι το κρεβάτι σου, σβήνεις τα φώτα, τα φώτα του θεάτρου χαμηλώνουν, το σώμα χαλαρώνει, δεν έχει τίποτα να κάνει τώρα και όλοι οι μύες ατονούν – εκτός από εκείνους του λαιμού που κρατούν όρθιο το κεφάλι – είναι ελεύθερο, δεν καλείται να κάνει τίποτα, η αυλαία ανοίγει και το όνειρο ξεκινά, επιπλέεις στο σκοτάδι στο ποτάμι πηγαίνοντας μυστικά στον κάτω κόσμο, όπου τα φαντάσματα κερδίζουν έδαφος και οι απλές δραστηριότητες της καθημερινότητας γίνονται αρκαναϊκά κρυπτογραφήματα και παρασύρεσαι από το ρεύμα σε άγνωστες περιοχές, σκοτεινές ηπείρους όπου μία πέτρα παραμερίζεται κι ένα άλλο δώμα στην κοιλιά ενός βουνού παραμερίζεται, σε κάθε νέα σκηνή μια άλλη πόρτα ανοίγει και το άγνωστο στέκεται αποκαλυμμένο, τα ιερογλυφικά το συνοδεύουν, μια γλώσσα που φαίνεται παράλογη και μας κάνει να μουρμουρίζουμε και να ξαναμουρμουρίζουμε, δεν καταλαβαίνω, δεν καταλαβαίνω, τι σημαίνει και η μορφή με την απάντηση ξανά και ξανά χάνεται ή πεθαίνει αφήνοντας μόνο ίχνη, σπασμένα κομμάτια για να τα ξανασυναρμολογήσουμε όπως οι αρχαιολόγοι που προσπαθούν να ανακατασκευάσουν το μυστικό του παρελθόντος.

Η σκηνή είναι το μυαλό κάθε θεατή στην οποία τα μεταφερόμενα σώματά μας εισχωρούν στον ηθοποιήσιμο τρόπο με τον οποίο παίζουν για μας παρουσιάζοντας το κρυμμένο νόημα της ύπαρξης και της επιβίωσής μας.

Η αρχιτεκτονική του θεάτρου είναι έτσι σχεδιασμένη ώστε να βοηθά αυτή τη διαδικασία. Οι Έλληνες έφεραν μαξιλάρια για να μετατρέψουν τις λαξευμένες πέτρινες θέσεις σε πολυθρόνες και με τη θάλασσα ή τα βουνά για φόντο, σ' ένα κοχύλι όπου το ακτινικό, σχήμα ανεμιστήρα βοηθούσε τη συ-

γκέντρωση του μυαλού, ακόμα και στο φως της μέρας, ο θεατής μπορούσε να εισχωρήσει στο δικό του υποσυνείδητο βασίλειο και να διερευνήσει εκεί ανάμεσα σε μύθους, πάθος, απαγγελίες, μάσκες, κινήσεις και το χορό των λέξεων για στοιχεία πάνω στο τι είμαστε και πιο σημαντικά, τι ονειρευόμαστε για τη ζωή. Την εκπλήρωση του ονείρου;

Ο ύπνος δεν είναι ακινησία, όχι για το μυαλό, αυτό δεν ξέρει από ανάπαυση, αλλά όπως η γη συνεχίζει να γυρίζει, και καθώς κοιτά, ψάχνει και στο διάλογο – ερώτηση, απάντηση, ερώτηση, απάντηση, σχόλιο κι απόκριση – προσπαθεί να ξεχωρίσει τι είμαστε και πως θα μπορούσαμε να είμαστε κάτι άλλο απ' αυτό που ανατρέφουν οι διαδοχικές λύπες μας.

Όταν το έργο τελειώνει και η αυλαία κλείνει ή οι ηθοποιοί φεύγουν απ' τη σκηνή, ξυπνάμε. Το χειροκρότημα κεντρίζει, το κορμί από την ύπνωση και σηκωνόμαστε, όπως σηκωνόμαστε απ' το κρεβάτι και πάμε στη δουλειά... επανερχόμαστε στην καθημερινότητα, παιδευόμαστε με ότι έχει καταστραφεί.

Πώς τότε να δημιουργήσεις ένα θέατρο στο δρόμο και πώς ποτέ φανταστήκαμε πως μπορεί να υπάρξει εκεί, εκεί που υποθέτουμε πως ποτέ δε θα μπορούσαμε να κοιμηθούμε, όπου οι άμοιροι, οι αλήτες, οι άστεγοι μόνο καταρρέουν στο σκληρό έδαφος, όπου ο θόρυβος και η βαβούρα της αναγκαιότητας σκορπίζουν το μυαλό, όπου αντιμετωπίζουμε το γνωστό, τα καθημερινά θελήματα και εργασίες, καθήκοντα και απολαύσεις, αλλά πάντα το λίγο πολύ γνωστό;

Όταν ξεκίνησαν τα χωρικά πειράματα στο θέατρο, μετακινώντας τη σκηνή και το κοινό, τα πειράματα πλησίασαν το θέατρο όταν οι θεατές έγιναν υπνοβάτες. Όταν αυτό δε συνέβαινε, όσο ενδιαφέρον κι αν ήταν αυτό που έκαναν οι ερμηνευτές, δεν υπήρχε κανένα θεατρικό γεγονός. Το θέατρο είναι το ίδιο με τον ύπνο και περιέχουν το ίδιο μπανταρισμένο, καλυμμένο, κρυμμένο μυστήριο. Αυτή η δεσμίδα που περιέχει τα αινίγματα: την ψυχή, τη θεϊκότητα, το πνεύμα, το ήθος, η ειρήνη, ο θάνατος.

Αυτό που θέλουμε να ξέρουμε για το θάνατο είναι το τι είναι κι αν είναι αήττητος, αυτό που θέλουμε να ξέρουμε σχετικά με τη φύση του θεού σε όλη την πολυφυλετική ουδέτερη θηλυκότητα κι αρρενωπότητα είναι η μη ανθρώπινη φύση του, και της ψυχής είτε είναι είτε όχι.

Κατά τη διάρκεια του ύπνου, στα όνειρά μας, έχουμε αντιμετωπίσει, ξανά και ξανά, κάθε νύχτα της ζωής μας, το άγνωστο. Κι αυτό συμβαίνει γιατί ο

ύπνος, παρά τις ανέσεις του, είναι επίσης επίφοβος. Αλλά δεν έχουμε έρθει στη φωτεινή λίμνη εκεί. Ξυπνάμε κάθε πρωί, το όνειρο έχει τελειώσει και είμαστε ακόμη διακαείς, απογοητευμένοι άνθρωποι αναγκασμένοι να αντιμετωπίσουμε τον κόσμο μας, ίσως έχοντας συναντήσει την απάντηση αλλά φοβισμένοι να τη θυμηθούμε.

Το αντικείμενο του “θέατρο στους δρόμους” –όπου όλα συνωμοτούν για να μας αποσυντονίσουν και να μας ξυπνήσουν και να μας αποσπάσουν από την αναζήτηση για το άγνωστο– είναι να δημιουργήσει την έκσταση του ύπνου όταν το μυαλό είναι ελεύθερο να διασχίσει βουνά και ταυτόχρονα να δημιουργήσει ένα άγρυπνο σώμα που μπορεί να αρπάξει τη γόνιμη γνώση και να τη χρησιμοποιήσει.

* * *

ΣΚΟΤΑΔΙ

Όταν κάποιος χάνει την άποψή του για το ιδανικό, είναι επειδή το σκοτάδι έχει ξεκινήσει. Δεν είναι υποχρεωμένος να προσκολλάται στο ιδανικό, αλλά είναι υποχρεωμένος έστω να το βλέπει.

* * *

ΕΞΕΓΕΡΣΕΙΣ

Η ιστορία του θεάτρου δεν είναι σχεδόν τίποτα παραπάνω από την ιστορία των εξεγέρσεων. Το θέατρο ανανεώνει τον εαυτό του μέσω της επανάστασης και καταστρέφει τον εαυτό του μέσω της διατήρησης της παράδοσης. Το ίδιο είναι αλήθεια και για το ανθρώπινο είδος. Η ζωή και ο θάνατος αγωνίζονται ανάμεσα στο παλιό και το νέο, δεν είναι μερικά μια αντανάκλαση μιας ανομοιότητας, είναι ο πυρήνας.

* * *

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Η απελπισία εκμηδενίζει κάθε δράση.

Το θέατρο είναι ένα όνειρο κι όπως το όνειρο εικόνα του κόσμου. Δε διαλέγω να δουλέψω στο θέατρο αλλά στον κόσμο.

Κρατάω ψηλά έναν καθρέπτη που είναι μονάχα η αποσυνθεμένη εικόνα των σκατών και θάβομαι από κάτω τους. Ένας σωρός από κοπριά πάνω στη σκηνή όπου κανείς δεν είναι υποχρεωμένος να κοιτάξει. Μια μοναδική ζωή από τίποτα.

Είμαι κλειδωμένος σ' αυτό που είμαι, σ' αυτό που έχω γίνει, σ' αυτό που θα γίνω αν δεν βγω απ' αυτό. Και δεν πεθαίνω από την πείνα, είμαι παραχωμένος στα προνόμια. Γιατί υποφέρω;

Δεν έχουμε ανάγκη από θεατρικά έργα. Έχουμε ανάγκη από δράση. Οι άνθρωποι μαθαίνουν μέσα από τη δράση.

Σε μια συλλογική δημιουργία είναι ποικίλλες οι συνεισφορές διαφορετικού βάρους και διαφορετικής σημασίας, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι δεν είναι όλοι ίσοι και ότι δεν είναι συλλογική η δουλειά.

Δράση είναι να επικαλείται ο ένας το πνεύμα του άλλου, να κατανοεί μέσα του τη μεγαλοφυΐα των άλλων κι έπειτα να την εκφράζει. Επικοινωνία: η αποθεωτική στιγμή όπου ένα σύνολο ανθρώπων γίνεται ο εαυτός του.

Φυλακισμένος ο άνθρωπος στις φυλακές των κοινωνιών μας και των συνηθειών μας το μόνο που του μένει είναι να πηδήξει έξω. Κανείς δεν σου λέει πώς. Πρέπει να μάθεις. Πώς να ανοίξεις το δρόμο για τη συλλογική σκέψη κι αίσθηση. Τι σε οδηγεί τελικά σε τούτη την πόλη; Τι μας κάνει να αρχίζουμε να σχεδιάζουμε την έξοδο από αυτό το μπουντρούμι που είμαστε όλοι ριγμένοι; Ποιά συγκεντρωμένη ισχύς καταιγίδας και ποιες δυνάμεις τελικά μας κινούν;

Θα μπορέσουν οι σκλάβοι να αποβάλλουν τη σχιζοφρενική τους επιθυμία να παίξουν τα αφεντικά;

Ο κόσμος είναι δικός σου για να αγαπήσεις. Ούτε κράτος, ούτε αστυνομία, ούτε λεφτά, ούτε σύνορα, ούτε εμπόρευμα, ούτε ιδιοκτησία.

* * *

